

Titel: Kapitel I.

Citation: "Kapitel I.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r03-shoot-chptrd1e44876/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Afgang til at høre sig i Sagen, træffer Retten Bestemmelse (§ 369).

§ 371 omhandles Fremgangsmaaden ved Tilsværing af Tredemand under den mellem Parterne begyndte Retssag. Finder Retten, at saadan Tilsværing i Henhold til § 45 bør tillades, maa Sagen udvættes, for at Sagsøgeren med sædvanligt Barjel kan meddele Tilsværte sit Klagekrift og iøvrigt den sædvanlige Skriftveksling foregaa mellem disse Parter. Naar Skriftvekslingen er sluttet for alle Parter's Bedkommende, vil derefter den mundtlige Procedure kunne foregaa paa almindelig Maade, ganske som om Retten paa Gæbedevne havde tilsejbragt en Forening af Sagerne ifølge § 102 Det Punktum. Dog er det naturligt, at de om Intervention i §§ 362, 366 og 367 givne Regler udtrykkelig erklæres anvendelige ogsaa paa Tilsværing. Hjelpeledes gjælder med Hensyn til Spørgsmaalet om, paa hvilket Trin af Sagen Tilsværing kan finde Sted, den samme Regel som for Interventionsfølgemaal, se § 372.

Sjette Afsnit.

Særegne Rettergangsarter.

I dette Afsnit omhandles de særegne Rettergangsarter, som behøves til at supplere det almindelige Processystem. Hertil høre for det første Reglerne om Bevisers Forelse for Hovedforhandlingen (Kapitel I), Regler, der maa betragtes som et Tillæg til det hele Bevisystem. Derefter fremstilles i Kapitel II Executivprocessen, hvis Særegenhed navnlig be- staar i en til Gavn for Sagsøgeren opstillet Begrænsning af Indsværtes Realitetsforvar. Kapitel III angiver Fremgangsmaaden i de Sager, med Hensyn til hvilke der udlægelsesvis anordnes skriftlig Behandling. I Kapitel IV gives de særegne Regler om Behandlingen af Ulyg- stabsager samt Sager, hvortunder Arvinger søge sig en hortelevens Person's Formue til- kjendt. Kapitel V omhandler den Fremgangs- maade, som skal iagttages, naar Noget skal uimplygges eller en Erke skal sættes under

fast Lovværgemaal, Spørgsmaal, der efter det nye System ikke som hidtil behandles som Dørlighedsager, men blive at afgjøre ad Ret- vejen. Endelig gives i Kapitel VI Reglerne om Fremgangsmaaden ved Erhvervelse af Mortifi- cations- eller Gjenbendamdom.

Kapitel I.

Om Bevisers Forelse før Hovedforhandlingen.

Det maa vistnok erkendes, at der bør være en Afgang til at faae Beviser, som maa antages eller at ville mistes, optagne, medens Tid er. De tyske Processlove indeholde ogsaa Regler sigende heril; i den franske Code de procedure findes ingen udtrykkelig Bestemmelse derom, og i saamme Råde, Ordenantsen af 1667, var endog enquête d'examen à futur udtrykkelig forbudt paa Grund af de Misbrug, som drevs med samme. Men den Omstændighed, at dette Forbud ikke er optaget i Code de procedure, har man i den nyere franske Praxis fortolket saaledes, at Forbudet er hævet, og at Bevisforelse à futur ikke længere er udelukket. I Rhinlandene har man der- imod fulgt en modsat Opfattelse. Men Civil- processloven for det tyske Rige har optaget de sædvanlige Regler om denne Art af Bevis- forelse, jfr. §§ 447—455, Motiverne til Lov- udfastet S. 289 ff. Efter nærværende Ud- kast ville de Væsentligheder, som i Frankrig gjordes gjældende imod anticiperet Bevis- forelse, iøvrigt aldeles ikke komme frem; thi Udfastets Bevisystem medfører ganske naturligt, at det paa sig ekstraordinær Maade optagne Bevis udenfor de Tilfælde, i hvilke Udfastets almindelige Regler hente en Afvigelse fra Umiddelbarhedsgrundsaeningen, aldeles ikke maa kenslytes, naar det paa den Tid, Hoved- forhandlingen foregaa, er muligt at høre Vidnerne eller optage Syn og Eksempel paa sædvanlig Maade, jfr. § 380 Det Stykke. Der er saaledes ingen Fare for, at Parterne skulde søge at tilnænze sig Rige Beviser, uden at nogen virkelig Nødvendighed er tilstede; thi de ville dog ikke derved kunne opnaa Noget, men tvertimod kun spille de Penge, som i saa Henseende ere anvendte.

Afgang til anticiperet Bevisførelse maa gives med Hensyn til Vidner og med Hensyn til Syn og Ekson. Derimod er der ingen Grund til at indrette en anticiperet Dokumentproduktion, og om en anticiperet Parts Ed kan der heller ikke være Tale, da dette Retsmiddel kun er subsidiært og i Reglen først benyttes, naar Bevisførelsens Udfald viser, at man maa gaae dertil.

Nærværende Kapitel omhandler af Bevisførelse, som ikke foregaar under Sagens sædvanlige Gang eller med andre Ord under Hovedforhandlingen, altsaa haade den Bevisførelse, som finder Sted længere eller kortere Tid, før end Sag er anlagt, og den, som finder Sted efter Sags Anlæg, men før end Hovedforhandlingen. Denne Afstillelse er af Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet om, af hvilken Ret Bevisførelsen skal tilstedes m. v., jfr. § 374. Betingelsen er naturligvis, at der er Fare for, at en Oprettelse kunde forspilde Beviset, enten paa Grund af Vidnets Sygdom eller Fortræjse, eller fordi Forretningens Gjenstand er udsat for Forandring eller af lignende Grunde (§ 373), og Retten har, forinden Bevisførelsen tilstedes, at anfille en summarisk Undersøgelse herom. Tages Andragendet om Bevisets Førelse til Folge, har vedkommende Ret at foretage de fornødne Skridt til at fremme Sagen, altsaa navnlig udstede Indbaldelse til Vidnerne eller afgive Udmeldelsesdekret af Syns- og Eksonsmænd. Det er herved at bemærke, at det hele Institut formaal nødvendigvis kræver, at Retten kan affoete Varslerne det mest mulige. Naar der er Tid dertil, bør Modparten tilfaldes ved Bevisoptagelsen; men selv om dette ikke kan ske, f. Ex. fordi han beer langt borte eller er travværende, bør der dog gøres, hvad der er muligt, for at varetage hans Lær, og det er derfor i § 378 bestemt, at Retten i saa Fald skal beordre en i Kredsen boende Sagsfører til at møde for ham. Det Salær, der herfter tilkommer Sagsføreren, bliver da at udrede af den Part, som har begjært den sædvanlige Vidnerførelse eller Syns- og Eksonsførelse. Selve Bevisførelsen foregaar saameget som muligt, efter de almindelige Regler; Parterne kunne altsaa frit ad-

spørge Vidner og Synsmænd, Vidnerne ere under de almindelige Betingelser i § 202, jfr. §§ 203 og 351, pligtige at rejse, Syns- og Eksonsmænd ligeledes, jfr. § 225. Kun følger det af sig selv, at Bevisførelsens Resultat maa fixeres i Skrift for i sin Tid at kunne benyttes. Herjaavd har Forholdet Lighed med de Tilfælde, hvor Vidner ikke afhæres under Hovedforhandlingen, men ved en Underret, jfr. §§ 203 og 224.

Endnu bemærkes, at det er sundet naturligt ogsaa at give Forretterne i dette Kapitel Anvendelse paa Førelsen af Beviser til Brug i Retsager, som ere anlagte eller skulle anlægges i Udlandet, kun med den af Bestemmelsen i § 144 2det Stykke følgende Bepæelse, at de i Hensind til denne Bestemmelse beskaffede Sagsførere træde i Parternes Sted, naar Bevisførelsen foretages efter Begjæring af udenlandsk Myndighed.

Kapitel II.

Om Gratitiproces.

Under dette Navn indbefattes — i Mangel af en bedre og for os mere forståelig Betegnelse — de Procesarter, i hvilke Sagsøgeren stilles paa den særlig begunstigede Maade, at Sagslederen i sit Forvar i Realiteten er indskrænket til visse bestemte Indsigelser, saaledes at Alt, hvad han ellers maatte have at indvende, kun kan komme frem i Skikkelse af Regresfølgemaal, efterat Dom er gaaet. Jo langsommere og mere indviklet den ordinære Processmaades Gang er, desto større praktisk Trang vil der være til en affortet Fremgangsmaade i slare Gjældsager, og desto større Udstrækning vil der være Opfordring til at give Gratitiprocessens Gjenstand. I den almindelige tyske Proces, hvis Regel i saa Henseende er i det Væsentlige optaget i den hannoverske Processlov og den nye Civilprocesslov for det tyske Rige, er Gratitiproces, foruden naturligvis i Verelinger, anvendelig i alle Sagsmaal, der stottes paa purt Haandskrift, uden at nogen Vedtagelse i saa Henseende forlanges. I den fransk-tyske Proces haves